

Karta przedmiotu

Nazwa i kod przedmiotu	Środowiskowe podstawy gospodarki przestrzennej, PG_00150388						
Kierunek studiów	Gospodarka przestrzenna (O)						
Data rozpoczęcia studiów	październik 2025 r.	Rok akademicki realizacji przedmiotu		2025/2026			
Poziom kształcenia	I stopnia - licencjackie	Grupa zajęć		Grupa zajęć obowiązkowych z zakresu kierunku studiów Grupa zajęć powiązanych z prowadzonymi badaniami naukowymi w dziedzinie nauki związanej z kierunkiem - profil ogólnoakademicki			
Forma studiów	stacjonarne	Sposób realizacji		na uczelni			
Rok studiów	1	Język wykładowy		polski			
Semestr studiów	2	Liczba punktów ECTS		8.0			
Profil kształcenia	ogólnoakademicki	Forma zaliczenia		egzamin			
Jednostka prowadząca	Rektor -> Wydział Nauk Społecznych -> Instytut Geografii Społ-Ekon i Gospodarki Przestrzennej -> Zakład Badań Krajobrazu i Kształtowania Środowiska						
Imię i nazwisko wykładowcy (wykładowców)	Odpowiedzialny za przedmiot	dr Barbara Korwel Lejkowska					
	Prowadzący zajęcia z przedmiotu						
Formy zajęć	Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia	Laboratorium	Projekt	Seminarium	RAZEM
	Liczba godzin zajęć	110.0	30.0	0.0	0.0	0.0	140
	W tym liczba godzin zajęć na odległość: 0.0						
	Dodatkowe informacje: część wykładów realizowana w terenie jako zajęcia praktyczne						
Aktywność studenta i liczba godzin pracy	Aktywność studenta	Udział w zajęciach dydaktycznych, objętych planem studiów		Udział w konsultacjach		Praca własna studenta	RAZEM
	Liczba godzin pracy studenta	140		30.0		50.0	220
Cel przedmiotu	Prezentowanie komponentów środowiska przyrodniczego i procesów zachodzących w środowisku przyrodniczym ze szczególnym uwzględnieniem specyfiki środowiska Pomorza; prezentacja relacji między komponentami środowiska oraz prawidłowości właściwych dla geosfery; Kształtowanie świadomości konieczności różnicowania kierunków i intensywności zagospodarowania przestrzennego w zależności od występowania różnych uwarunkowań krajobrazowych. Umiejętność pozyskiwania informacji przestrzennej ze źródeł analogowych i cyfrowych, nabycie umiejętności pracy z mapą w zakresie komponentów środowiska przyrodniczego						

Efekty uczenia się przedmiotu	Efekt kierunkowy	Efekt z przedmiotu	Sposób weryfikacji i oceny efektu
	[GPL3_W05] uwarunkowania i procesy gospodarki przestrzennej ze szczególnym uwzględnieniem specyfiki polskich obszarów morskich i województw północnej Polski	identyfikuje i charakteryzuje przyrodnicze uwarunkowania gospodarowania przestrzennego, zwłaszcza w strefie brzegowej Południowego Bałtyku, Półbrzeża i Pojezierzy Południowo-bałtyckich	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny [SW2] prezentacja/projekt/referat/raport
	[GPL3_U03] dobierać odpowiednie źródła informacji i na ich podstawie opiniować propozycje kształtowania przestrzeni konkretnego obszaru ze szczególnym uwzględnieniem zasad zrównoważonego rozwoju oraz ładu przestrzennego	odczytuje i wykonuje mapę tematyczną przy wykorzystaniu podstawowych możliwości oprogramowania GIS	[SU4] test/egzamin - ustny lub pisemny [SU6] demonstracja umiejętności praktycznych
	[GPL3_U04] dokonać prawidłowego doboru podstawowych metod ilościowych (w tym badań terenowych), stosować je w analizie przestrzennego zróżnicowania zjawisk przyrodniczych, społecznych lub ekonomicznych a także dokonać prawidłowej interpretacji wyników w oparciu o znajomość specyfiki wybranych metod	w oparciu o wiedzę teoretyczną dobiera dane oraz wybiera podstawowe (wybrane) metody ilościowe i stosuje je w analizie przestrzennego zróżnicowania zjawisk przyrodniczych, prawidłowo interpretuje wyniki w oparciu o znajomość specyfiki wybranych metod	[SU2] prezentacja/projekt/referat/raport [SU4] test/egzamin - ustny lub pisemny [SU6] demonstracja umiejętności praktycznych
	[GPL3_W02] problemy, teorie i trendy w gospodarce przestrzennej uwzględniające aspekty środowiska przyrodniczego, rozumie ich teoretyczne i praktyczne znaczenie	opisuje proste interakcje zachodzące między podsystemami środowiska przyrodniczego i środowiska człowieka	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[GPL3_U02] prawidłowo identyfikować i wyjaśniać uwarunkowania gospodarki przestrzennej konkretnego obszaru oraz prognozować wpływ podstawowych procesów społecznych na strukturę zagospodarowania przestrzennego i na tej podstawie potrafi zaproponować adekwatne działania w ramach polityki przestrzennej w szczególności w odniesieniu do polskich obszarów morskich i województw północnej Polski	analizuje proste interakcje człowiek - środowisko w odniesieniu do konkretnego obszaru i potrafi określić ich skutki	[SU2] prezentacja/projekt/referat/raport [SU4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[GPL3_W08] zasady obsługi podstawowego sprzętu, urządzeń i oprogramowania służących do pozyskiwania oraz przetwarzania informacji geograficznych oraz planowania przestrzennego	identyfikuje metody tworzenia, przekształcania i wizualizowania danych przestrzennych, oraz metody ich analizy i interpretacji z wykorzystaniem narzędzi GIS	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny [SW2] prezentacja/projekt/referat/raport
	[GPL3_W09] w zaawansowanym stopniu podsystemy środowiska naturalnego i środowiska życia człowieka, interakcje i współczesne trendy zmian zachodzące między tymi podsystemami	definiuje podsystemy środowiska geograficznego, a także wyjaśnia przyczyny oraz opisuje przebieg podstawowych procesów i zjawisk zachodzących w środowisku geograficznym Ziemi	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny

Treści przedmiotu	- Środowisko przyrodnicze jako kluczowe uwarunkowanie dla gospodarowania przestrzenią - Struktura środowiska - geokomponenty, procesy, budowa (pionowa / pozioma), struktura ekosystemowa; integralność środowiska - Ogólne i specyficzne prawa przyrody strefowość i astrefowość, zmienność środowiska, zróżnicowanie ekosystemowe, obieg materii i energii oraz inne procesy przyrodnicze istotne dla zagospodarowania i bezpieczeństwa człowieka - System ochrony środowiska, ochrona komponentów środowiska - uwarunkowania prawne i zagrożenia; ochrona przyrody - Litosfera i jej znaczenie dla gospodarki przestrzennej (budowa geologiczna, surowce mineralne, warunki gruntowe) - Rzeźba terenu i jej znaczenie w planowaniu i wykorzystaniu przestrzeni przez człowieka - Klimatyczno-atmosferyczne uwarunkowania gospodarki przestrzennej - Znaczenie hydrosfery dla gospodarki przestrzennej; zasoby wodne Polski i Pomorza; - Morza i oceany, w tym strefa przybrzeżna Bałtyku południowego znaczenie i zagrożenia - Pedosfera - wpływ na rozwój społeczno gospodarczy - Biosfera i jej zasoby - jako elementy uwarunkowań rozwoju społeczno gospodarczego (w tym środowiskowe funkcje i znaczenie terenów leśnych i hydrogeniczných); specyfika środowiska biotycznego Pomorza - Krajobraz jako synteza uwarunkowań naturalnych i element życia człowieka; regionalizacja i typologia krajobrazowa; - Modele środowiska i przestrzeni - Bariery i ograniczenia środowiskowe w gospodarce przestrzennej kolizje i konflikty środowiskowe i przestrzenne; konsekwencje antropocenu; podstawy ocen środowiska - Podstawy informacji o środowisku: źródła danych, instytucje i ich zasoby, bazy danych (w tym zasoby danych przestrzennych i wysokościowych NMT, NMPT)		
Wymagania wstępne i dodatkowe			
Sposoby i kryteria oceniania osiągniętych efektów uczenia się	Sposób oceniania (składowe)	Próg zaliczeniowy	Składowa oceny końcowej
	egzamin pisemny	51.0%	60.0%
	projekt kilkuetapowy z kolokwium	51.0%	40.0%
Zalecana lista lektur	Podstawowa lista lektur	- Ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym z 2003 r. - Ustawa Prawo Ochrony Środowiska z 2001 r. - Ustawa o Ochronie Przyrody z 2004 r. - Bezubik K., Czochoński J., Hałuzo M., Kubicz G., Mazurkiewicz B., Pomierski E., Radziszewska G., Rekowski J., Rudzińska A., 2014, Aktualizacja Opracowania Ekofizjograficznego do Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Pomorskiego, Gdańsk Słupsk: Pomorskie Biuro Planowania Regionalnego. - Bródka S., 2010 (red.), Praktyczne aspekty ocen środowiska przyrodniczego, Bogucki Wyd. Naukowe, Poznań. - Bródka S., Macias A., 2014, Przyrodnicze podstawy gospodarowania przestrzenią, PWN, ss.578. - Flis J., 1988, Wstęp do geografii fizycznej, WSiP, Warszawa. - Kalesnik S., 1962, Geografia fizyczna ogólna, PWN, Warszawa. - Kistowski M., Pchalek M., 2009, Natura 2000 w planowaniu przestrzennym rola korytarzy ekologicznych, Ministerstwo Środowiska, Warszawa. - Krzymowska-Kostrowicka A., 1997, Geoekologia turystyki i wypoczynku, PWN, Warszawa. - Przewoźniak M., Czochoński J.T., 2020, Przyrodnicze podstawy gospodarki przestrzennej. Ujęcie proekologiczne. Wyd. Nauk. Bogucki, Poznań, ss.416; - Richling A. (red.), 2007, Geograficzne badania środowiska przyrodniczego, PWN, Warszawa - Strahler A. N., 1974, Physical geography, 4 ed., Wiley, New York. - Urbański J., 2008, GIS w badaniach przyrodniczych, Wyd. UG, Gdańsk.	
	Uzupełniająca lista lektur	- Korwel-Lejkowska B., 2016, Analiza wybranych zagrożeń rozwoju osadnictwa w gminach województwa pomorskiego w kontekście rozwoju zrównoważonego, (w:) Problemy Ekologii Krajobrazu, t. XLII, PAEK, s. 87-100. - Peterson, G., 2009. GIS Cartography: A Guide to Effective Map Design, CRC Press. Boca Raton. - Racinowski R., 1987, Wprowadzenie do fizjografii osadnictwa, PWN, Warszawa. - Sołowiej D., 1992, Podstawy metodyki oceny środowiska przyrodniczego człowieka, Wyd. Nauk. UAM, Poznań. - Szczepanek R., 2017. Systemy informacji przestrzennej z QGIS Część 1 i 2, Politechnika Krakowska, Wydział Inżynierii Środowiska - Instytut Inżynierii i Gospodarki Wodnej. Kraków.	
	Adresy eZasobów	Adresy na platformie eNauczanie:	

Przykładowe zagadnienia/ przykładowe pytania/ realizowane zadania	• Analiza mapy topograficznej • Analiza uwarunkowań geomorfologicznych i wykonanie mapy takich uwarunkowań • Analiza wybranych uwarunkowań związanych z topoklimatem • Analiza uwarunkowań litologicznych i wykonanie mapy na podstawie mapy geologicznej utworów powierzchniowych • Analiza mapy hydrograficznej i wykonanie mapy uwarunkowań hydrograficznych • Analiza mapy sozologicznej i wykonanie mapy uwarunkowań sozologicznych • Analiza stanu i zagrożeń środowiska - zapoznanie z wynikami badań WIOŚ /GIOŚ • Synteza opracowań - analiza progowa treści map częściowych uwarunkowania i ograniczenia dla gospodarki przestrzennej
Praktyki zawodowe w ramach przedmiotu	Nie dotyczy

Dokument wygenerowany elektronicznie. Nie wymaga pieczęci ani podpisu.